

VENNER VISER VEJ

Hvordan oplever kommunerne samarbejde og effekt af frivillige relationer?

INDHOLD

Forord	2
Om Venner Viser Vej	4
Om undersøgelsen	6
Resultater	7
Samarbejdet	8
Danskkompetencer	10
Beskæftigelsessituation	11
Medborgerskab	13
Samfunds- og kulturforståelse	14
Mental trivsel	15
Hverdagsmestring	16
Hvor gør de frivillige den største forskel?	17
Hvor bevæger vi os hen?	18

FORORD

Venner Viser Vej er et landsdækkende tilbud til mennesker med flygtningebaggrund om at blive matchet med en frivillig ven. Det er en frivillig, som med nærvær og viden støtter den enkelte med at finde fodfæste og vej i hverdagen og i det danske samfund.

Røde Kors og DRC Dansk Flygtningehjælp har i et tæt partnerskab drevet indsatsen siden 2016. Med hver vores viden, erfaring og ressourcer står vi bag en fælles indsats, der bygger på det bedste fra begge organisationer og et fælles løfte om at arbejde for, at nye medborgere ikke skal stå uvilligt alene, uanset om de er bosat i Roskilde eller Rudkøbing, når de skal finde fodfæste i Danmark. Sammen har vi opbygget en velafprøvet, national indsats med frivillige ressourcer og lokale samarbejder i hele landet.

En af Venner Viser Vejs store styrker er det lokale samspil. I de mere end 80 kommuner, vi er til stede i dag, spiller de kommunale medarbejdere en væsentlig rolle i at bygge bro til civilsamfundet ved at henvise nye medborgere til indsatsen, samarbejde med de frivillige og sikre et meningsfuldt samspil mellem kommuner og civilsamfund. Det er et samspil, som vi er unægtelig glade og stolte over at tage del i.

Gennem årene har vi set og evalueret på, hvordan relationen til en frivillig understøtter og bidrager til den enkeltes integration. Hvad end det drejer sig om at forstå og navigere i det danske sprog, arbejdsmarkedet, studier, fritid eller hverdagslivet i lokalområdet, så ses tydeligt både den menneskelige effekt for den enkeltes trivsel, samt den mere strukturelle effekt i samspillet med kommunerne. I dag er mere end 12.000 mennesker med flygtningebaggrund blevet matchet med en frivillig i Venner Viser Vej. Og efterspørgslen er fortsat stor.

Ude i verden fortsætter krige, konflikter og katastrofer med at sende mennesker på flugt – også til Danmark. Over det sidste halve år har næsten 7.000 ukrainere fået ophold efter særloven. Dertil kommer kvoteflygtninge og andre med flygtningestatus. Det er mennesker, som har brug for indsatser, der kan støtte deres integration i det danske samfund. For Venner Viser Vej, og den koordinerende, opsøgende og systematiske indsats, som kun kan lykkes, når flere organisationer arbejder sammen.

Med denne rapport ønsker vi at synliggøre resultaterne af det vigtige samarbejde, der finder sted i Venner Viser Vej mellem vores to organisationer og landets kommuner om modtagelsen og integrationen af nye medborgere, såvel som potentialerne heri. Vi gør det i håb om, at det kan bidrage til en styrket dialog og et styrket samarbejde om fremtidens Venner Viser Vej.

Niels Svankjær Christiansen
Leder af integrationsindsatsen

Lone Tinor-Centi
Chef for frivilligindsatsen

OM VENNER VISER VEJ

Venner Viser Vej opstod i 2016 ud fra et ønske om at skabe en tidlig og systematisk indsats for nyankomne flygtninge i en ekstraordinær situation. Ideen om en frivillig ven, som skulle understøtte nyankomne flygtninge, opstod i høj grad på baggrund af de mange lokale borgerdrevne initiativer med forskellige former for frivillig støtte til de nyankomne syrere, men også til andre flygtningegrupper. De frivillige venner skulle støtte flygtninge i at falde til ved at give dem indblik i deres rettigheder og forventninger fra det danske samfund og handlemuligheder i forhold til arbejde og uddannelse og ved at træne det danske sprog og introducere dem til lokale tilbud og netværk. I dag udgør dette stadig kernen af indsatsen - at relationen mellem frivillige og flygtninge baner vejen for flygtninges forståelse af og deltagelse i det danske samfund og giver et kærligt skub i form af hjælp til selvhjælp.

Venner Viser Vej er i dag en central og prioriteret

aktivitet i DRC Dansk Flygtningehjælps og Røde Kors' integrationsindsatser, der også består af en række andre, primært gruppeorienterede, aktiviteter. Disse aktiviteter giver mulighed for at udnytte allerede etablerede samarbejdsrelationer, samtidig med at de udgør en effektiv kanal til rekruttering af både frivillige og deltagere til Venner Viser Vej.

Venner Viser Vej står på et solidt fundament, der er opbygget gennem de foregående projektperioder. Det inkluderer en tilstedeværelse af projektet i mere end 80 kommuner med veletablerede samarbejdsaftaler med særligt de kommunale forvaltninger, men også sprogcentre, boligsociale aktører, lokale foreninger, etniske minoritetsorganisationer og andre, der møder målgruppen. Dette fundament består af velafprøvede metoder, solide faglige erfaringer og veldokumenterede resultater, som det fremgår af projektets evalueringer i 2016 (LG Insight) og i 2023 (Als Research). ►

Indsatsen har igennem årene nydt stor opbakning, anerkendelse samt støtte fra politisk hold. I forlængelse af Ukraine-krigen og særlovens vedtagelse i 2022, fremhævede en række nuværende ministre indsatsen med direkte opfordring til, at man meldte sig som frivillig i indsætter som Venner Viser Vej. Dette gjorde de ud fra en erkendelse af, at situationen i Ukraine gjorde det nødvendigt at stå sammen – danskere, civilsamfund og myndigheder - i en svær situation, hvor Europa igen var i krig, og hvor man skulle forberede sig på at modtage og integrere mange nyankomne ukrainere. Fordi, som ministrene udtrykte det, "fællesskabets og kulturens sprog kan man tale, uanset om ens modersmål er dansk eller ukrainsk"*.

Deltagerne i Venner Viser Vej henvises fortrinsvist via et tæt samarbejde med landets kommuner, herunder via jobcentre og andre forvaltninger, hvor sagsbehandlere møder flygtningene og vurderer, om de er i tilbuddets målgruppe. Hvis de er i målgruppen, præsenterer sagsbehandlerne, jævnfør vores aftaler om henvisningssamarbejde, dem for muligheden for at få en frivillig ven eller venskabsfamilie. Herefter

har den lokale frivilligruppe fra enten DRC Dansk Flygtningehjælp eller Røde Kors ansvaret for at etablere et match mellem flygtning og frivillig med faglig understøttelse af en konsulent fra en af organisationerne.

Deltagerne kan også komme fra sprogcentre, andre af organisationernes samarbejdspartnere, som fx boligsociale aktører og diasporaorganisationer, og fra organisationernes egne aktiviteter. I stort set hele landet arbejder mere end 100 frivillige grupper sammen med særligt kommunerne om at komme i kontakt med flygtninge, der har brug for støtte.

Det kommunale samarbejde udspringer af lokale relationer mellem medarbejdere fra kommunen og konsulenter eller frivillige, ofte baseret på flere års kendskab til hinanden. En vigtig opgave for konsulenterne er kontinuerligt at understøtte etablerede grupper og samarbejder, bl.a. når der er medarbejderudskiftning i kommunen, og at opspøge nye potentielle samarbejdskommuner.

SÅDAN ER DET ORGANISERET

Venner Viser Vej er organiseret på fire niveauer:

På nationalt niveau ledes og faciliteres projektet på tværs af DRC Dansk Flygtningehjælp og Røde Kors gennem en fælles projektledelse, som refererer til en styregruppe bestående af repræsentanter fra de to organisationer, SIRI og KL.

På regionalt niveau understøtter regionale konsulenter, som er ansat i Røde Kors og DRC Dansk Flygtningehjælp, frivillige ledere med faglig sparring, vidensdeling, netværk, mv.

På lokalt niveau varetager frivillige ledere de koordinerende opgaver, der er lokalt, bl.a. samarbejdet med kommunen, sprogskoler og andre vigtige aktører, organisering af lokale netværksmøder, rekruttering og matchning af frivillige og flygtninge. Afhængig af kommune, kan dette samarbejde være mere eller mindre systematisk.

På stueplan mødes og understøtter frivillige, enten som enkeltperson eller familie, deltagerne ud fra deres behov. Det kan være ved at åbne døren til fodboldklubben, føre samtaler på dansk, forklare NemID eller AULA, give sparring på en jobansøgning eller hjælpe med at forstå et brev fra Udlændingestyrelsen. De frivillige klædes grundigt på til rollen gennem kurser, håndbøger og temadage, og understøttes af frivillige ledere og regionale konsulenter. Frivillige findes primært via lokale netværk. Herunder er nogen også tidligere deltagere i Venner Viser Vej.

* Fire ministre: Danmark står over for en historisk integrationsopgave – alle må hjælpe til (Børne- og Undervisningsministeriet, 17. marts 2022)

OM UNDERSØGELSEN

Venner Viser Vej har igennem ti år understøttet kommunernes integrationsindsatser i et tæt og konstruktivt samarbejde. Indsatsen har alle år arbejdet for et systematisk samarbejde med kommunerne, og der er oparbejdet mange gode arbejdsgange og løsninger til stor gavn for både flygtninge og kommuner.

En gang årligt gennemfører Røde Kors og DRC Dansk Flygtningehjælp en spørgeskemaundersøgelse blandt alle frivillige, hvormed indsatsens omfang og udbredelse, samt antal deltagere og frivillige kortlægges. I projektperioden 2024-2025 har Røde Kors og DRC Dansk Flygtningehjælp - sammen med Kommunernes Landsforening (KL) - ønsket at dokumentere indsatsen yderligere gennem en særskilt undersøgelse blandt kommunerne. Den klarlægger bl.a. kommunernes oplevelse af samarbejdet om og effekterne af Venner Viser Vej for målgruppen. Desuden har vi bedt kommunerne om at pege på eventuelle forbedringspotentialer.

Denne rapport baserer sig på besvarelser fra kommuneundersøgelsen, hvor der også har været mulighed for at uddybe besvarelserne med tekst. For at udfolde de kvantitative besvarelser, suppleres rapporten med perspektiver fra bl.a. en evaluering af Als Research i 2023, erfaringer fra praksis og forskning på området.

Indsatsen er i dag til stede i 80 ud af landets 98 kommuner. Heriblandt er spørgeskemaet blevet sendt i april 2025 til 73 kommuner, med hvem Røde kors og DRC Dansk Flygtningehjælp har et mere systematisk og formaliseret samarbejde, og hvor en kontaktperson for indsatsen er udpeget i kommunen. Den kommunale aktør sørger typisk for, at der bliver orienteret om tilbuddet til målgrupper, der måtte have behov, og har koordinerende og opfølgende møder med

den frivillige leder. I nogle kommuner går indsatsen under et andet navn, som fx netværksfamilier eller netværkspersoner. Disse kommuner er naturligvis også med i undersøgelsen. Af de 73 kommuner har 40 kommuner besvaret spørgeskemaet, hvilket er en svarprocent på 54,79 %.

Vi har også bedt de kommunale repræsentanter angive, hvilken stilling de bestrider, med henblik på at forstå om det er personer med direkte kontakt til deltagerne, eller om det er en leder, som ikke har en direkte kontakt til deltagerne. Det fordeler sig således, at 16 % er ledere, mens 44 % er medarbejdere, som selv henviser deltagere til indsatsen. De resterende 41 % svarer "andet", hvilket dækker over bl.a. over faglige konsulenter, boligsociale medarbejdere, sagsbehandler og koordinatore for bl.a. frivillighed.

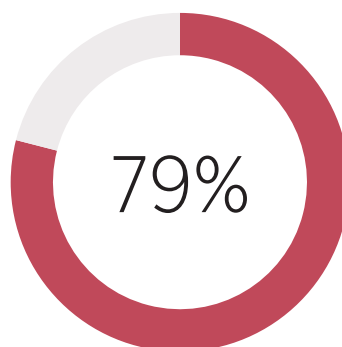
Når vi dykker ned i kommunernes vurdering af deltagerens udbytte, er det således både personer med direkte og indirekte kontakt med og viden om målgruppen, der svarer. Spørgsmålene i undersøgelsen er formuleret, så vurderingen både kan være baseret på egne erfaringer med målgruppen eller andenhåndsviden fra kollegaer eller medarbejdere. I undersøgelsen har vi spurgt ind til seks dimensioner af indsatsen, og i hvor høj grad kommunerne vurderer at deltagere får styrket disse i kraft af indsatsen.

De seks dimensioner er:

- Danskundskaber
- Beskæftigelsessituation
- Medborgerskab
- Samfunds- og kulturforståelse
- Mental trivsel
- Hverdagsmestring

RESULTATER

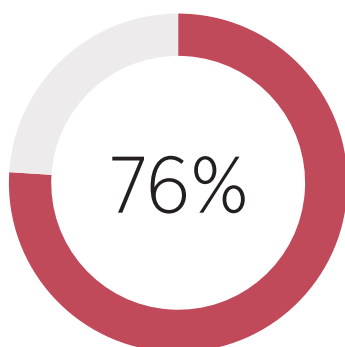
Evalueringsens resultater viser, at der er en bred tilfredshed med samarbejdet omkring Venner Viser Vej i landets kommuner, og at indsatsen anses som et vigtigt bidrag til den gode modtagelse og integration af flygtninge i landets kommuner.

SAMARBEJDE

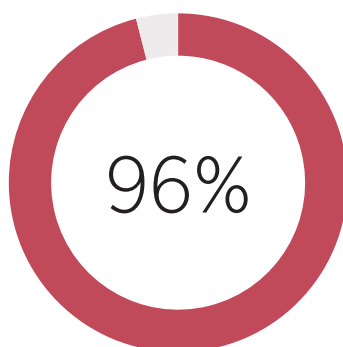
vurderer samarbejdet med Røde Kors og DRC Dansk Flygtningehjælp som *særliges godt* eller *godt*.

BESKÆFTIGELSE

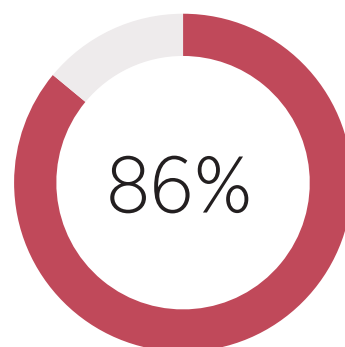
vurderer, at deltagerne i *høj* eller *nogen grad* får styrket deres beskæftigelsessituation.

SPROG

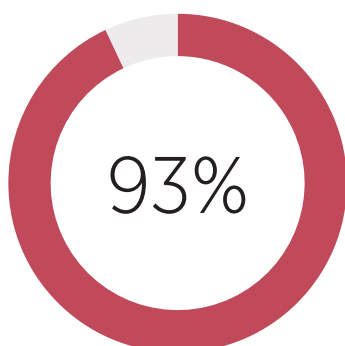
vurderer, at deltagerne i *høj* eller *nogen grad* får styrket deres danskkompetencer.

MEDBORGERSKAB

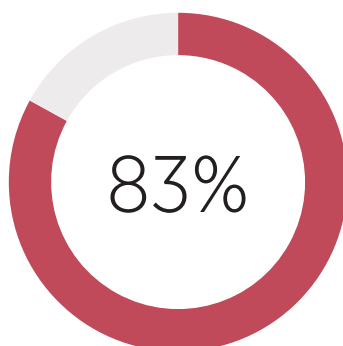
vurderer, deltagerne i *høj* eller *nogen grad* bliver en mere aktiv medborger.

SAMFUNDS- OG KULTURFORSTÅELSE

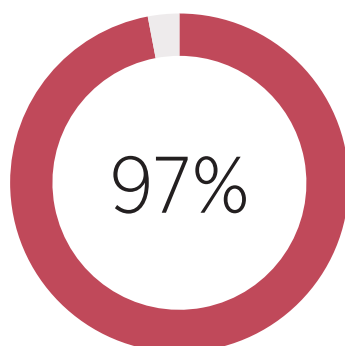
vurderer, deltagerne i *høj* eller *nogen grad* får styrket deres samfunds- og kulturforståelse.

TRIVSEL

vurderer, deltagerne i *høj* eller *nogen grad* får styrket deres mentale trivsel.

HVERDAGSMESTRING

vurderer, deltagerne i *høj* eller *nogen grad* opnår bedre hverdagsmestring.

RESULTATER

SAMARBEJDET MELLEM ORGANISATIONERNE OG KOMMUNERNE

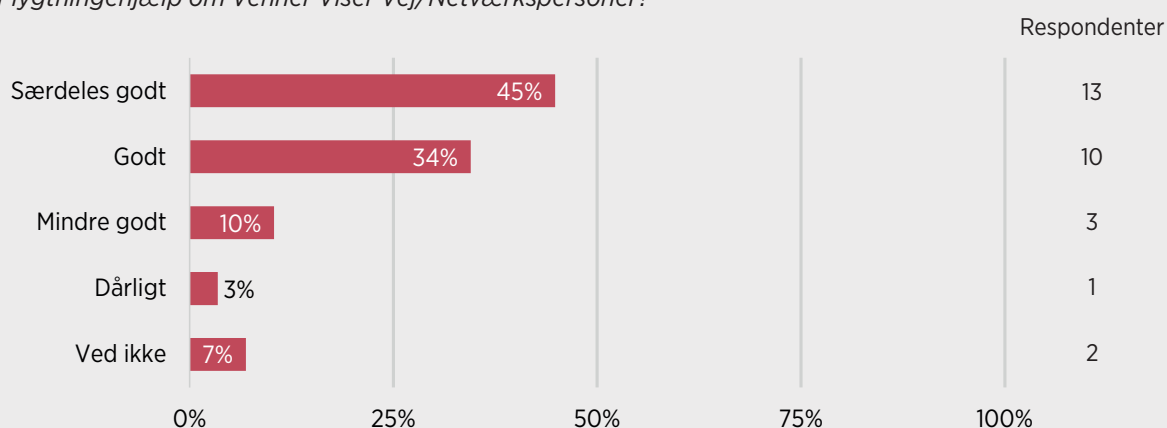
Venner Viser Vej har igennem ti år understøttet kommunernes integrationsindsatser i et tæt og konstruktivt samarbejde. Røde Kors og DRC Dansk Flygtningehjælp har et ønske om, at styrke samarbejdet med et mål om en mere systematisk indsats for flere målgrupper.

Erfaringer fra modtagelsen af mange forskellige flygtningegrupper har vist, at kombinationen af hurtig introduktion til arbejdsmarkedet, danskundervisning og samarbejde med civilsamfundet kan være en succesfuld model for integration. Det er indsatser, som gennem et stærkt samarbejde med kommunerne tidligt og systematisk med fordel kan udbredes til alle grupper af nyankomne indvandrere og flygtninge, som

fx kvoteflygtninge, der har behov for at styrke deres danskundskaber og netværk, sideløbende med at de er i arbejde.

Projektet er i dag til stede i 80 kommuner, og har et mere systematisk samarbejde med kommunen i 73 af landets kommuner. I de kommuner er der typisk udvalgt en kontaktperson for Venner Viser Vej, der varetager samarbejdet med de frivillige ledere og som har en direkte kontakt med en konsulent fra Røde Kors og/eller DRC Dansk Flygtningehjælp. Den kommunale aktør sørger typisk for, at der bliver orienteret om tilbuddet til målgrupper, der måtte have behov, og har koordinerende og opfølgende møder med den frivillige leder. I nogle kommuner ►

Hvordan vurderer du samarbejdet med Røde Kors og/eller DRC Dansk Flygtningehjælp om Venner Viser Vej/Netværkspersoner?

er der nedsat en styre- eller netværksgruppe med civilsamfundsorganisationer og lokale foreninger, som sammen arbejder for integration af nye borgere.

Et godt, konstruktivt samarbejde mellem Røde Kors/ DRC Dansk Flygtningehjælp og kommunerne er naturligvis helt afgørende. Tabellen ovenfor bekræfter tydeligt at dette er tilfældet, hvor 79 % har svaret at samarbejdet fungerer "godt" eller "særlig godt".

Herunder beskriver flere kommuner den gensidige respekt mellem kommuner, organisationerne og de frivillige for hinandens arbejde og ligeledes det faktum, at man kommer længst med et effektivt, stabilt og systematisk samarbejde:

Når jeg kontakter dem [organisationerne red.] for enten at finde en familie/netværksperson eller andet handles der hurtigt ift. om der findes et match. Vi kender hinanden godt og har gensidig respekt for hinandens områder. Der er altid hjælp at hente næsten uanset forespørgsel og de kan altid kontakte mig og er der brug for sparringsmøder er der velvillighed fra alle sider.

- Kommunal medarbejder

Samarbejdet kan tage mange former. Erfaringen viser, at der i kommuner, hvor der er et mere formelt

og struktureret samarbejde, også ydes den bedste støtte for målgruppen. Det kan fx være igennem en styregruppe med repræsentanter fra Røde Kors, DRC Dansk Flygtningehjælp, kommune og andre vigtige aktører, som mødes og udveksler erfaringer og viden på regelmæssig basis.

En kommunal medarbejder i en jysk kommune oplever samarbejdet således:

Vi har arbejdet sammen i mange år efterhånden. Derfor er der ikke langt fra tanke til handling - dette gælder begge veje. Jeg har stor respekt for de frivillige og deres arbejde - og jeg tænker, at det går begge veje.

- Kommunal medarbejder

En anden kommune fremhæver det tætte og fælles arbejde i at handle på de enkelte borgeres behov:

Som sagt har jeg et meget tæt samarbejde med Røde Kors Integration [...]. Vi kender begge vores integrationsborgere ret godt, og vi sparrer, udveksler og prøver at finde løsninger for den eller de enkelte, der lige nu virker til at have behov for noget ekstra.

- Kommunal medarbejder

EKSEMPEL PÅ DET GODE SAMARBEJDE

Primo 2023 havde Odense Kommune modtaget lidt over 800 ukrainske flygtninge. For at koordinere indsatsen, nedsattes en styregruppe med repræsentanter fra Røde Kors, DRC Dansk Flygtningehjælp og Odense Kommune, hvor de løbende kunne holde hinanden orienteret om, hvad hinanden gør, hvilke behov de ser, og hvor de er på vej hen. Det betyder for eksempel, at når en familie flytter ud af Hjalles Flygtningecenter og ud af Odense Kommunes varetægt, sætter den frivillige aktivitetsleder, Lone, ind med Røde Kors' lokale udflytterteam, og hvis de vurderer, at der er et behov, tilknytter hun familien en frivillig netværksfamilie.

RESULTATER

DANSKKOMPETENCER

At mestre det danske sprog, både mundtligt og skriftligt, er et uvurderligt redskab til at kunne begå sig i det danske samfund og til at skabe relationer. Det er også et væsentligt element i den kommunale beskæftigelsesrettede integrationsindsats, fordi de styrkede danskundskaber udvider borgernes muligheder for at komme i beskæftigelse. Ligeledes er sproget en stor motivationsfaktor for mange af deltagerne for at få en frivillig ven.

Langt de fleste matchpar taler og/eller øver dansk sammen, og den frivillige bliver et godt supplement til den undervisning, som deltagerne får på sprogskolerne. Fx nævner en deltager, at denne har haft gavn af samtaler i uformelle rammer og om selvvalgte emner.

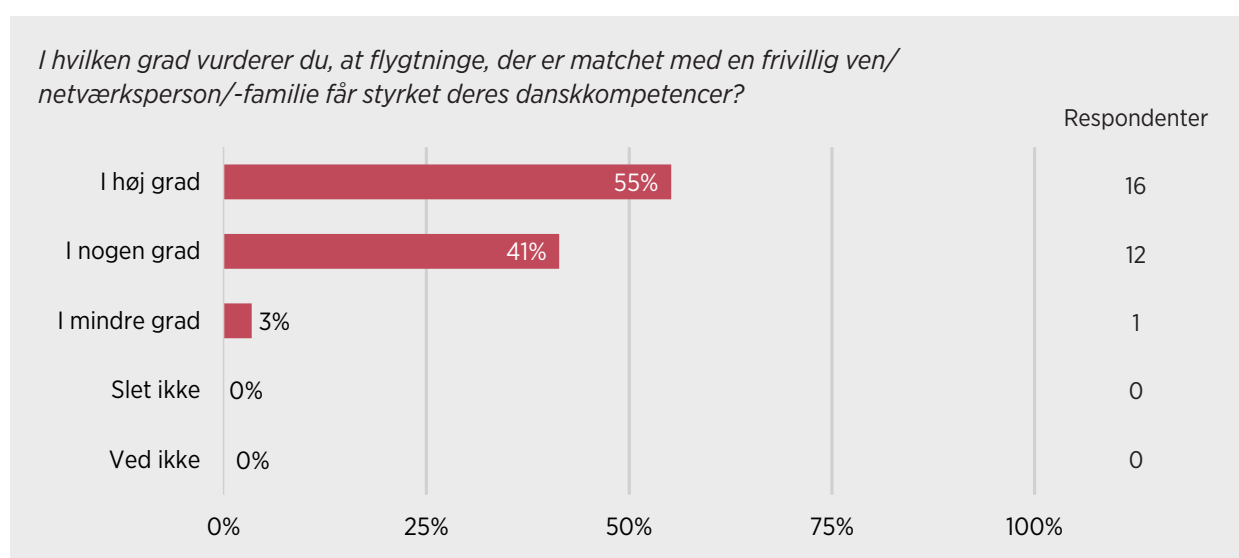
Kommunerne, som har besvaret spørgeskemaet, fremhæver, at indsatsen har en positiv effekt på deltageres danskundskaber. Som det fremgår af tabellen vurderer 96 % af kommunernes at deltagerne "i høj grad" eller "i nogen grad" får styrket deres danskkompetencer ved at blive matchet med en frivillig

ven eller netværksperson/familie. Kun 3 % svarer "i mindre grad". Der er ikke nogen af kommunerne, som svarer "slet ikke".

For mange nyankomne er sproget den første og største barriere, som forhindrer dem i selv at kunne opsøge løsninger på de hverdagsudfordringer, som de møder. Når først de har opnået tilstrækkelige danskundskaber, og den grundlæggende systemforståelse er på plads, kan de i højere grad agere selvstændigt og mestre eget liv og hverdag. På den måde kan det sproglige udbytte af relationen med en frivillig ven ses som forudsætningen for alle de andre former for udbytte. Vigtigheden i øve dansk for dermed at kunne forstå breve og forsøge at komme tættere på arbejdsmarkedet, er også noget man oplever i kommunerne:

[...] de frivillige møder vores flygtninge med stor hjertelighed og indsigt. Der bliver hjulpet med alt lige fra forståelse af breve - cv skrivning og det at mestre det danske sprog.

- Kommunal medarbejder

RESULTATER

BESKÆFTIGELSESSITUATION

Der har aldrig været så mange ikke-vestlige indvandrere i job, som der er i dag. Antallet af ikke-vestlige indvandrere i beskæftigelse er steget fra 36,1 % i 2015 til 52,3 % i 2024*. Vi ved dog også, at der fortsat er nogle grupper, som ikke er i arbejde, men som har potentiale for at komme det. Det er typisk dem, som kæmper med andet end ledighed, som fx sprogvanskeligheder, traumer, dårligt helbred, psykisk sårbarhed og ensomhed.

I Venner Viser Vej er et af kerneelementerne at styrke deltagerens vej til og fastholdelse på arbejdsmarkedet. De frivillige bruger ofte meget tid og kræfter på dette. Mange trækker på egne netværk og kendskab til lokale virksomheder for at afsøge jobmuligheder, hjælper med ansøgninger og bistår med at forstå, hvad der forventes, når man indgår på en dansk arbejdsplads.

I deres besvarelser vurderer 76 % af kommunerne, at deltagerne "i høj grad" eller "i nogen grad" får styrket

deres beskæftigelsessituation ved at blive matchet med en frivillig ven eller netværksperson/familie. 23 % svarer "i mindre grad". Der er ikke nogen af kommunerne, som svarer "slet ikke". Det er således en høj andel af kommunerne, som vurderer at en frivillig ven har en betydning for deltagerens tilknytning til arbejdsmarkedet.

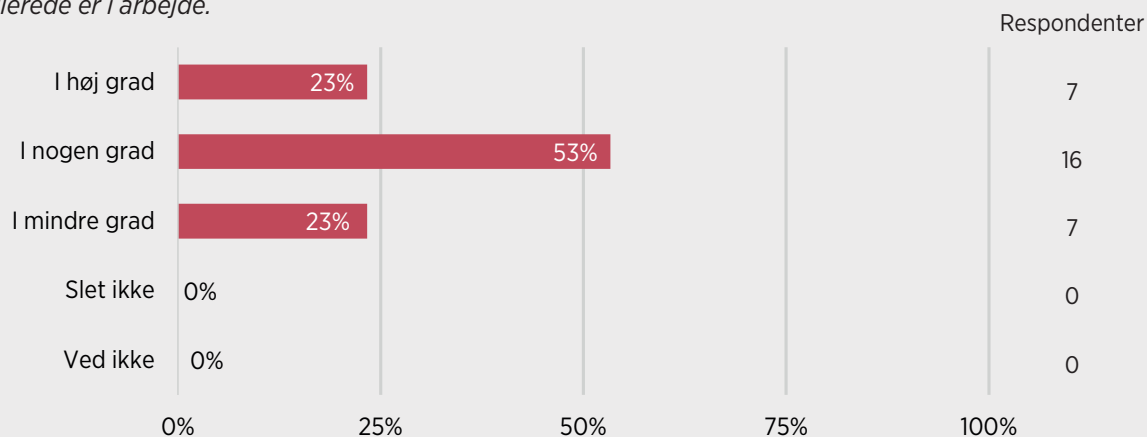
En kommunal medarbejder peger på, at de frivillige bl.a. kan støtte op om beskæftigelsessituationen på en anden måde end den kommunale medarbejder, da de ikke er bundet op på lovmæssige rammer, budgetter og begrænset tid:

Jeg har borgere, som er kommet nemmere ud på arbejdsmarkedet, fordi de har haft en person at snakke med, som ikke var en "system-person", men som kunne forklare dem de forskellige roller i samfundet uden at have en bagtanke eller et tidsperspektiv.

- Kommunal medarbejder

I hvilken grad vurderer du, at flygtninge, der er matchet med en frivillig ven/netværksperson/-familie får styrket deres beskæftigelsessituation? Det kan både være at komme tættere på at få et arbejde, hvis man ikke er i arbejde, eller at få bedre fodfæste på arbejdsmarkedet, hvis man allerede er i arbejde.

*Analyse: Øget beskæftigelse blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande (SMVdanmark, 3. marts 2025)

Udover at hjælpe deltagere med at komme i arbejde ved fx at sparre om CV'et, er de frivillige i høj grad også med til at fastholde deltagere i arbejde. Det gør de bl.a. ved at tale om dansk arbejdskultur, om forventninger og kutymmer og fællesskab. Fastholdelse af arbejde, er noget der opleves i flere kommuner:

[...] Derudover oplever jeg, at den frivillige er med til at fastholde arbejde, hjælper med at finde arbejde, og vise vej i dansk arbejdsmarked, og også er en forlænget familie.

- Kommunal medarbejder

FORSKNING: TÆTTE RELATIONER STYRKER BESKÆFTIGELSEN

Et nyt studie* om betydningen af indvandreres personlige relationer med den etniske majoritetsbefolkning i forhold til deres integration peger på "stærke sammenhænge mellem det at have mindst en tæt relation til den etniske majoritet og det at være i beskæftigelse, ikke at være på offentlig forsørgelse og at have en højere årsindkomst".

Forskningen viser således, at følgende gør sig gældende for indvandrere, som har mindst en tæt relation til en person fra majoritetsbefolkningen:

- 7 % højere sandsynlighed for at være i beskæftigelse
- 8 % mindre sandsynlighed for at være på offentlig forsørgelse
- 28 % højere indtægt

Forskningen viser dog ikke en klar årsagssammenhæng, og der kan derfor også være andre faktorer i spil, der påvirker beskæftigelsen.

*Ashraf Rachid: *What Friends Are For: Personal Relationships with the Ethnic Majority and Immigrant Integration* (Forlaget Politica, 2024)

RESULTATER

MEDBORGERSKAB

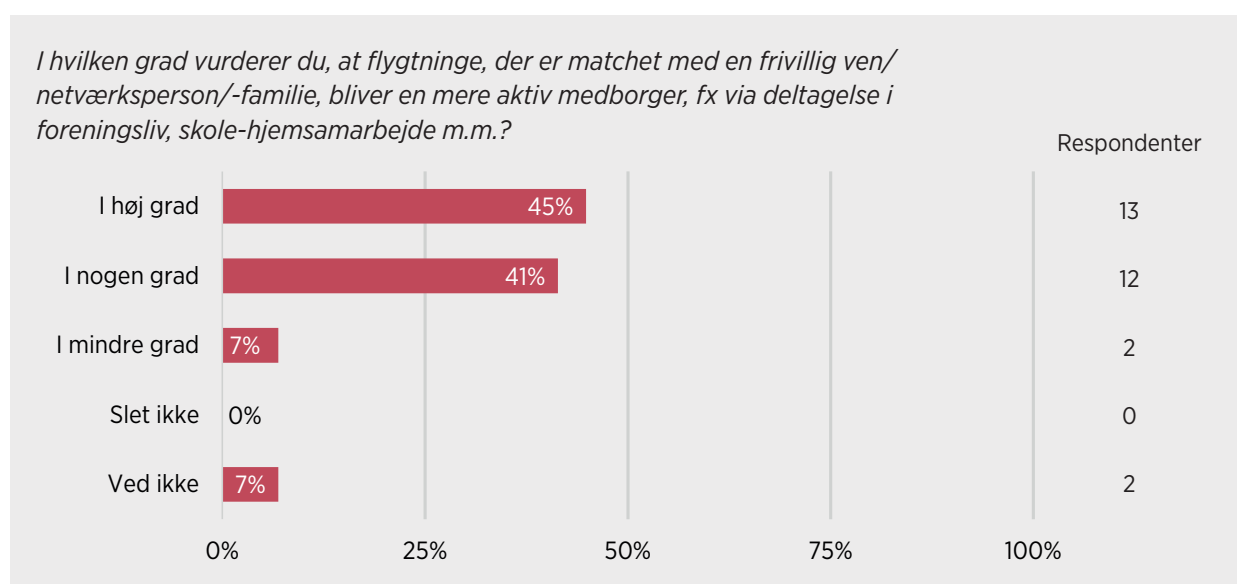
For at være en aktiv medborger i Danmark og at kunne begå sig som borger på lige fod med andre, er det vigtigt at forstå det danske system og at kende til rettigheder og ansvar. Det kan også være at have et indblik i, hvilke muligheder der er for at deltage i fx foreningslivet, og hvad det kræver. Det er desuden vigtigt at føle sig inkluderet i samfundet og at have tillid til fx myndigheder.

Som det fremgår af tabellen vurderer 86 % af kommunerne, at deltagerne "i høj grad" eller "i nogen grad" bliver mere aktive medborgere via bl.a. deltagelse i foreningsliv eller skolehjem samtaler. 7 % svarer "i mindre grad" og 7 % svarer "ved ikke". Der er ikke nogen, der svarer "slet ikke".

I Venner Viser Vej får deltagerne ofte støtte af de frivillige til at forstå breve og anden kommunikation fra offentlige myndigheder og andre organisationer og institutioner, herunder boligorganisationer, skoler

og daginstitutioner, fagforening, sygehuse mv. Fx har deltagerne beskrevet, at den frivillige har hjulpet med at afkode breve, der har gjort brug af et komplekst sprog eller avancerede formuleringer. Det ses også, at de frivillige er med som bisiddere ved møder med kommunen, og at de hjælper deltagerne med at tilgå og forstå digitaliserede løsninger som AULA, E-Boks mv. Denne form for støtte betyder, at deltageren bedre kan forstå kommunikationen fra og med myndigheder og dermed kan forholde sig til de forventninger, der er.

I studiet* af betydningen af personlige relationer til majoritetsbefolkningen konkluderes det ligeledes at disse fremmer følelsen af være inkluderet og høre til i Danmark. Studiet finder også, at majoritetsrelationer gør det nemmere at ignorere hård retorik om udlændinge og at fokusere på de gode relationer, som de har med majoritetsbefolkningen.

*Ashraf Rachid: *What Friends Are For: Personal Relationships with the Ethnic Majority and Immigrant Integration* (Forlaget Politica, 2024)

RESULTATER

SAMFUNDS- OG KULTURFORSTÅELSE

Relationen til en frivillig ven bidrager til en større samfunds- og kulturforståelse, bl.a. ved at styrke deltagerne til højtider, madkultur, historie, samfundsforhold, samt normer og sociale koder.

Som det fremgår af tabellen nedenfor vurderer 93 % af kommunerne, at deltagerne "i høj grad" eller "i nogen grad" får styrket deres samfunds- og kulturforståelse ved at blive matchet med en frivillig ven eller netværksperson/familie. 3 % svarer "i mindre grad" og 3 % svarer "ved ikke".

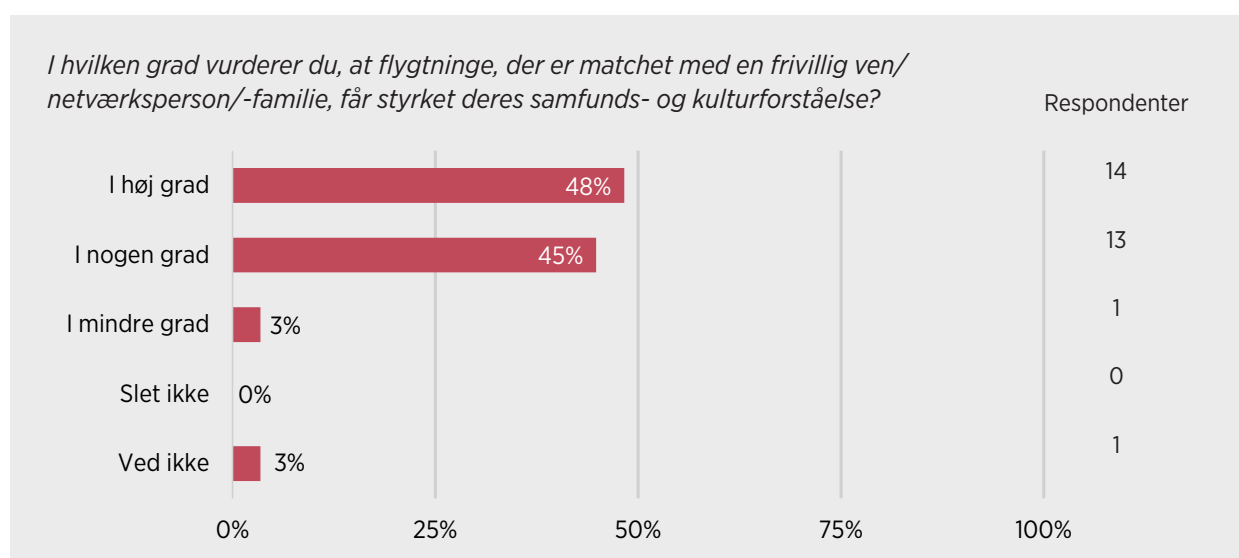
Frivillige i Venner Viser Vej taler bl.a. med deltagerne om uskrevne regler og sociale koder, som i høj grad mulig- og besværliggør deltagelse i sociale interaktioner i en ny kultur. De frivillige kan fx tage deltagerne med til sociale arrangementer i eller uden

om familien, som de ellers ikke ville have deltaget i eller fået mulighed for. Det har stor betydning for deltagerne at lære om og opleve dansk kultur, og hvordan man navigerer i det danske samfund. Det er nødvendigt at blive introduceret til og vejledt i forskellige lavpraktiske ting, som udfordrer og fylder, og som måske ellers ville spænde ben for en forståelse af, hvad det danske samfund er, og hvad der forventes.

En kommunal medarbejder underbygger dette gennem sit udsagn i kommuneundersøgelsen:

Det er altid godt at have en VEN, som forstår sig på det danske samfund, så der kan søges råd og vejledning og en at spare med i forhold til livet i DK.

- Kommunal medarbejder

RESULTATER

MENTAL TRIVSEL

De fleste af deltagerne i Venner Viser Vej er flygtet fra deres hjemlande på grund af bl.a. krig, tortur og personlig forfølgelse. Det kan give psykiske mén og negative reaktioner, som bl.a. kan gøre det vanskeligt at tilegne sig et nyt sprog, at komme i arbejde eller i uddannelse, at deltage i fællesskabet mv. Derfor er der i Venner Viser Vej stort fokus på psykosocial støtte, som skal bidrage til at øge deltagernes trivsel, tryghed og handlekraft.

Psykosocial støtte, som bidrager til at øge trivsel og tryghed hos deltagerne, er et vigtigt element relationerne. Derfor klædes de frivillige også godt på til at benytte psykosociale metoder. De skal ikke agere psykologer, men være den stabile, medmenneskelige støtte, som gør en stor forskel for deltagerne. De frivillige får naturligvis ligeledes værktøjer til at passe på sig selv.

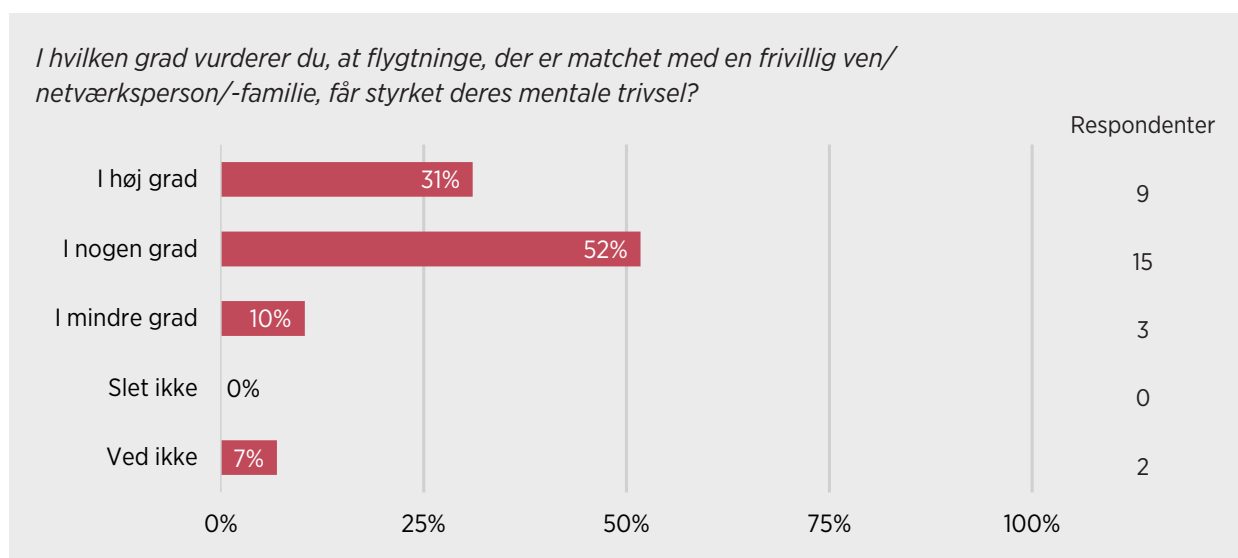
Som det fremgår af tabellen vurderer 83 % af kommunerne, at deltagerne "i høj grad" eller "i nogen

grad" får styrket deres mentale trivsel ved at blive matchet med en frivillig ven eller netværksperson/familie. 10 % svarer "i mindre grad" og 7 % svarer "ved ikke".

Frivillige i Venner Viser Vej bruger meget tid på samtale, herunder også om det, der er svært. Det kan være alt fra sorg over at have mistet eller være adskilt fra familie, ikke at kunne bruge sine erhvervskompetencer i Danmark eller at føle sig alene og overvældet i et nyt land. Fx nævner en deltager, at den frivillige støttede denne i at opnå højere selvtillid og tro på at kunne gennemføre en uddannelse. En kommunal medarbejder opsummerer meget fint hvad indsatsen kan her:

[...] alt dette [som Venner Viser Vej kan red.] kan lette hverdagen for flygtninge og kan have en positiv indvirkning på deres mentale tilstand og generelle trivsel.

- Kommunal medarbejder

RESULTATER

HVERDAGSMESTRING

Frivillige i Venner Viser Vej styrker deltagernes muligheder for at mestre hverdagen i Danmark, bl.a. gennem hjælp til selvhjælp. Det kan fx være ved at styrke deres forståelse af MitID, Sundhedsplatformen, Jobnet, den danske model, transport og foreningslivet. Det kan også være støtte til at styre økonomi og generel hjælp til at strukturere hverdagen.

Mange får hjælp og støtte til at finde fodfæste og lære at navigere i det danske samfund især i den første tid i landet. Det kan være praktisk hjælp, fx i relation til at etablere et nyt liv i lokalområdet, men det kan også være støtte til mere overordnet at forstå, hvordan det danske offentlige system fungerer, og hvordan man gebærder sig i det.

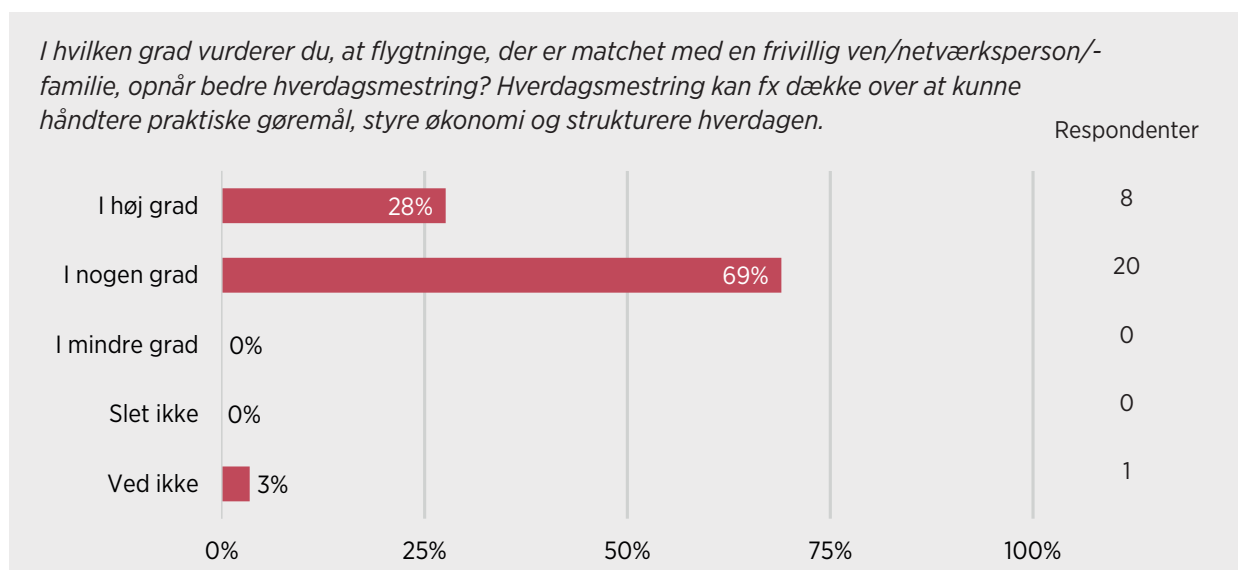
Som det fremgår af tabellen vurderer 97 % af kommunerne, at deltagerne "i høj grad" eller "i nogen grad" får styrket deres hverdagsmestring ved at blive matchet med en frivillig ven eller netværksperson/familie. 3 % svarer "ved ikke".

En kommunal medarbejder uddyber, at de frivillige hjælper med "praktisk hjælp, både for at navigere i systemet, men også hjælp til forskellige opgaver".

En anden kommunal medarbejder deler i kommuneundersøgelsen også, hvordan støtten fra en frivillig kan bidrage til, at en ung kvinde, som er i en udfordrende familiesituation, kan falde til i Danmark og finde overskud til at lære dansk, mestre hverdagen og opnå en bedre trivsel:

[...] Hun var ensom, ked af det og mestrede ikke sin hverdag [men har fået] en netværksfamilie og er i den grad "vokset" og i god trivsel. Hun er startet i sprogskole og hun har fået forståelse for hvorfor bror er på specialinstitution og er nu glad for at han er der og får den hjælp han har brug for. Hun støttes også i samvær med sin bror. Jeg ser nu en glad og smilende pige der i den grad er blomstret op.

- Kommunal medarbejder

RESULTATER

HVOR GØR DE FRIVILLIGE DEN STØRSTE FORSKEL?

Når man kigger på besvarelserne på spørgeskemaet, fremgår det, at kommunerne vurderer indsatsen meget positivt på alle dimensionerne. Andelen af kommuner som vurderer, at deltagerne "i høj grad" eller "i nogen grad" får et positivt udbytte på de seks dimensioner ligger mellem 78 % og 96 %. Og der er generelt meget få, der svarer "i mindre grad" eller "slet ikke".

I det følgende dykker vi ned i, hvor der er flest kommuner, der har svaret "i høj grad". For hvert tema har vi udregnet en gennemsnitsscore, der går fra 0 til 100, hvor 0 svarer til, at alle har svaret "slet ikke", og 100 svarer til, at alle har svaret "i høj grad". Altså, jo højere score, desto flere kommuner vurderer, at de frivillige gør en særlig forskel. Om end alle temaerne ligger tæt i den øverste ende af skalaen (mellem 60-70), viser dette også, at nogle temaer scorer højere end andre.

De højest scorende dimensioner, altså danskkompetencer, samfunds- og kulturforståelse og medborgerskab, er også de umiddelbart mest håndgribelige at hjælpe med fx gennem almindelig social kontakt, samtaler og fælles oplevelser. Særligt positivt er danskkompetencers score, da disse er en vigtig forudsætning for de øvrige fem dimensioner.

DIMENSION	GNS. SCORE
Danskkompetencer	70
Samfunds- og kulturforståelse	69
Medborgerskab	68
Hverdagsmestring	66
Mental trivsel	64
Beskæftigelse	60

De lavest scorende dimensioner, altså hverdagsmestring, mental trivsel og beskæftigelse, er derimod mere komplekse, som kræver en mere tungtvejende og professional indsats. Det er også problemstillinger, som i højere grad afhænger af eksterne forhold, fx arbejdsmarkedet og regler for ophold i Danmark. De frivillige kan bidrage med meget, men det peger også på, at der kan være behov for professionel hjælp og andre typer støtte.

HVOR BEVÆGER VI OS HEN?

Der kommer stadig flygtninge til Danmark. Ifølge Udlændingestyrelsen har næsten 7.000 ukrainere fået ophold efter særloven inden for det sidste halve år. Dertil kommer kvoteflygtninge og andre med flygtningestatus. I DARECO's (The Danish Refugee Cohort) undersøgelser fremgår det, at fortsat mange oplever at være uønsket alene, og vi ved, de mange bekymringer og afsavn, der i øvrigt følger med livet som flygtning, ikke er blevet færre. Derfor er vores fælles vision om, at alle flygtninge kan få tilbud om en frivillig ven, stadig lige aktuel i 2025 og fremadrettet.

Venner Viser Vej har for længst vist sit værd og er bredt anerkendt i den kommunale sektor som en landsdækkende indsats, der bidrager til integrationsarbejdet med stor og positiv effekt. Indsatsen understøtter en af kommunernes centrale kerneopgaver og er et eksempel på, hvordan kommuner og civilsamfund kan supplere hinanden i at løse vigtige samfundsopgaver. Ved at samle vores to organisationers kræfter har vi opbygget en landsdækkende frivillig infrastruktur, som ingen af os

kunne have opnået alene. Det giver kommunerne et nemt indgangsprodukt til deres integrationsarbejde, styrker videndeling og sikrer koordineret matchning mellem frivillige og deltagere.

Fra beredskab til strategisk partnerskab

Med udgangspunkt i de solide erfaringer fra partnerskabet mellem Røde Kors og DRC Dansk Flygtningehjælp, er der etableret et stærkt og anerkendt nationalt integrationsberedskab. Det er dog afgørende at erkende, at dette beredskab rummer et endnu større potentiale. For at indsatsen for alvor kan blive en hjørnesten i fremtidens integrationsindsats, skal vi skifte fokus fra blot at være et velrenommeret bidrag til at blive en strategisk og formaliseret partner for kommunerne. Den eksisterende indsats og infrastrukturen skal ikke blot opretholdes, men udbygges og skærpes. Vejen frem for Venner Viser Vej går således gennem en yderligere udvidelse af tilstedeværelsen og et stærkere, mere formaliseret samarbejde med kommunerne.

POTENTIALER OG ANBEFALINGER FOR HANDLING

- **Formaliser beredskabet** - Etabler et endnu stærkere, struktureret samarbejde med kommunerne. Dette vil sikre en systematisk og tidlig henvisning af flygtninge og gøre det muligt at bruge indsatsen mere proaktivt og forebyggende i alle landets kommuner.
- **Målrettet udvikling** - Ved at samarbejde tættere med kommunerne kan indsatsen rettes endnu skarpere mod de specifikke behov, som nævnes i denne rapport, herunder et særligt fokus på ukrainere, målrettede 1:1 forløb og nye veje til at nå unge flygtninge og dem, der er omfattet af arbejdspligten.
- **Styrket videndeling** - Partnerskabet skaber en optimal platform for videndeling og metodeudvikling på tværs af kommuner og organisationer. Dette sikrer en høj og ensartet kvalitet i indsatsen, men gør det også muligt for Venner Viser Vej at tilpasse sig foranderlige behov.

*Fordrevne Ukrainere i Danmark II (Institut for Psykologi, Københavns Universitet, 2024)

**Venner Viser Vej -
Hvordan oplever kommunerne samarbejde og effekt af frivillige
relationer?**

Oktober 2025

Billeder: Peter Sørensen (modelbilleder)

Udgivet af:
Røde Kors
Blegdamsvej 27
2100 København Ø
www.rodekors.dk

og

DRC Dansk Flygtningehjælp
Lyngbyvej 100
2100 København
www.drc.ngo

